

สหกิจศึกษานานาชาติสู่ประชาคมอาเซียน

การพัฒนาศักยภาพนักศึกษาสู่ตลาดแรงงานให้สามารถรองรับตามหลักการของประชาคมอาเซียนที่จะเปิดเสรีทางการค้า ในปีพ.ศ. 2558 และประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN ECONOMIC COMMUNITY-AEC) มุ่งให้เกิดการรวมตัวกันทางเศรษฐกิจ และการอำนวยความสะดวกในการค้าระหว่างกัน อันจะส่งผลกระทบต่อให้เกิดแรงงานข้ามชาติ สถานประกอบการต่างชาติสามารถเข้ามาเปิดกิจการในประเทศได้ ดังนั้นการจัดการศึกษาของไทยต้องเน้นเรื่องของคุณภาพการศึกษา และการสร้างประสบการณ์จริงให้แก่นักศึกษาในรูปแบบต่างๆ เช่น การเรียนแบบ Project Based Learning หรือ Cooperative Education เพื่อเพิ่มการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งถือเป็นเครื่องมือหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาศักยภาพนักศึกษาให้สามารถแข่งขันได้

สหกิจศึกษา (Cooperative Education) เป็นรูปแบบการศึกษาหนึ่งที่เน้นประสบการณ์จริงให้แก่ นักศึกษาด้วยการปฏิบัติงานด้านวิชาชีพ ณ สถานประกอบการเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 4 เดือน มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสบการณ์วิชาชีพให้แก่ศึกษาให้เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน และเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบสหกิจศึกษาจึงมีความ จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องส่งเสริมสหกิจศึกษานานาชาติ และการจัดสหกิจศึกษานานาชาตินั้น ทุกฝ่ายต้องเตรียมพร้อมสำหรับการดำเนินงาน ดังนี้

● สถาบันการศึกษา กำหนดนโยบายระดับสถาบัน คณะ ให้ชัดเจนในการส่งเสริมสหกิจศึกษานานาชาติ และดำเนินการอย่างรูปธรรม ดังนี้

- การส่งนักศึกษาร่วมปฏิบัติงานกับองค์กรต่างชาติ ที่ตั้งอยู่ภายในประเทศ หรือสถานประกอบการที่ตั้งอยู่นอก ต่างประเทศ
- การเตรียมความพร้อมของนักศึกษาด้านภาษาต่างประเทศ เทคโนโลยี วัฒนธรรม สังคม เศรษฐกิจ อื่นๆ
- การเตรียมความพร้อมของบุคลากร ได้แก่ คณาจารย์นิเทศ บุคลากรที่รับผิดชอบงานสหกิจศึกษา เช่น เตรียมพร้อมเรื่องภาษาต่างประเทศ เทคโนโลยีสำหรับการนิเทศงาน ความรู้เกี่ยวกับสังคม วัฒนธรรม กฎหมาย ของประเทศนั้น ๆ เป็นต้น
- การสร้างความรู้ ความเข้าใจด้านสหกิจศึกษากับสถานประกอบการต่างชาติ

- ☛ นักศึกษา นักศึกษาต้องเตรียมความพร้อมด้านต่างๆ มากขึ้นกว่านักศึกษาผู้อื่น ได้แก่
 - ทักษะภาษาต่างประเทศ เทคโนโลยี ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน เป็นต้น
 - ความพร้อมด้านค่าใช้จ่าย ศึกษาค่าเงิน อัตราการแลกเปลี่ยนเงินตรา
 - ความพร้อมด้านทักษะการใช้ชีวิตในสภาพสังคม วัฒนธรรมที่แตกต่างไปจากเดิม
 - ศึกษาเรื่องกฎหมาย ระเบียบการปกครอง หนังสือเดินทาง ฯลฯ

☛ สถานประกอบการ ควรเตรียมบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจด้านสหกิจศึกษา ด้านภาษาต่างประเทศ และเทคโนโลยี

☛ ภาครัฐ ควรให้การสนับสนุนการดำเนินงานสหกิจศึกษานานาชาติเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน เช่น นโยบายด้านสหกิจศึกษานานาชาติ การประสานงาน ช่วยเหลือ ดูแลเกี่ยวกับการขอหนังสือเดินทางกับหน่วยงานภาครัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

รูปแบบการจัดส่งนักศึกษาปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ณ ต่างประเทศ มีหลายรูปแบบ ดังนี้

1. สถาบันการศึกษาติดต่อสถานประกอบการต่างประเทศโดยตรง
2. สถาบันการศึกษาติดต่อสถานประกอบการต่างประเทศผ่านทางสถาบันการศึกษาต่างชาติ ที่มีความร่วมมือร่วมกัน
3. สถาบันการศึกษาติดต่อกับบริษัทตัวแทนของสถานประกอบการต่างประเทศ ในกรณีนี้ ควรต้องมีการตรวจสอบบริษัทตัวแทน เพื่อความมั่นใจในการจัดส่งนักศึกษาเข้าปฏิบัติงาน

ทั้งนี้ สถาบันการศึกษาอาจต้องมีการปรับเปลี่ยนช่วงระยะเวลา หรือจำนวนระยะเวลาการปฏิบัติงานให้เหมาะสมตามแต่ละประเทศ หรือสถานประกอบการกำหนด

การพัฒนาศักยภาพนักศึกษาเพื่อให้สามารถแข่งขันได้ในตลาดเสรีการค้าด้วยรูปแบบสหกิจศึกษานานาชาติ จะดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพสูงสุด ต้องได้รับความร่วมมือสนับสนุนจากทุกภาค และทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งคือ ภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ หรือมากกว่า 2 ภาษา เทคโนโลยีสำหรับการสื่อสาร และการเรียนรู้วัฒนธรรม ประเพณี เศรษฐกิจ สังคม กฎหมายต่างๆ ควรมีการศึกษาข้อมูลของแต่ละประเทศอย่างละเอียด และดำเนินการด้วยความรอบคอบ เพื่อบັນทึบของเรา (สถาบันการศึกษา) และประชากรของประเทศ